

In memoriam bibliofiel drukker Boris Rousseeuw

Door Evert Paul Veltkamp

Op 27 februari 2024 overleed de Vlaamse bibliofiele drukker en uitgever Boris Rousseeuw (1959-2024) op 64-jarige leeftijd.¹ Hij drukte tussen 1989 en 2024 op zijn De Carbolineum Pers 295 uitgaven.² In de Couperologie is hij bekend geworden door drie uitgaven.

Rousseeuw was journalist bij de regionale krant *Gazet van Antwerpen*. In zijn vrije tijd drukte hij vanaf 1989 boeken en boekjes tot en met 2024, het jaar van zijn overlijden. Het werden er in totaal 295. Op de website van De Carbolineum Pers³ valt te lezen:

De Carbolineum Pers werd in april 1989 gestart door Boris Rousseeuw als eenmansproject en produceerde op ambachtelijke wijze bibliofiele boeken in kleine oplage. Het ging meestal om nieuwe of onbekende teksten en speciaal voor deze uitgaven gemaakte grafiek. Proza, gedichten en boekgeschiedenis waren de meest voorkomende onderwerpen. Sinds 1989 verschenen meer dan 280 titels, gaande van enkele bladzijden tot meer dan 200. Daarnaast drukte de pers werken in opdracht.

In 2002 verscheen een door Couperusverzamelaar Luc Daems bezorgde uitgave: *Le divin Louis. Een onbekende brief van Karel van den Oever over de Tachtigers* (DCP 95; de nummers verwijzen naar de titellijst). In deze brief brengt de Vlaamse dichter Van den Oever Louis Couperus ter sprake en noemt hem *Le divin Louis*.⁴ Deze uitgave verscheen alleen in ingenaaide vorm in een oplage van 70 exemplaren en gestoken in een kartonnen, bedrukte foedraal.

In 2003 verscheen een omvangrijker werk: *Louis Couperus, Sempre il tuo. Brieven aan de familie Van Blijenburgh-Bohtlingk* (DCP 112). Deze brievenuitgave werd bezorgd door H.T.M. van Vliet en is door het verschijnen van de volledige brieveneditie van Couperus in 2013 'overbodig' geworden. Ook deze uitgave verscheen alleen in ingenaaide vorm, in een oplage van 75 exemplaren en gestoken in een kartonnen, bedrukte foedraal.

Ten slotte verscheen in 2019 het tweedelige werk van H.T.M. van Vliet: *Een orchidee tussen de aardappels. Louis Couperus bespot in woord en beeld* (DCP 241). Deze uitgave, die niet met de hand op de pers was gedrukt, besteedde aandacht aan vele illustraties en kritische commentaren op de persoon van Louis Couperus. Deze reacties op het werk en de persoon van Couperus beslaan de periode 1892 tot en

met 1972, maar men vindt er vooral die in de contemporaine pers in terug. Deze omvangrijke uitgave verscheen bij de opening van een tentoonstelling in het Louis Couperus Museum op 24 mei 2019, waar veel van dat met de schrijver spottende materiaal ook tentoongesteld werd. Dit is de enige Couperusuitgave bij de pers waarvan ook een luxe editie verscheen: de oplage van 100 genummerde en door de auteur gesigeneerde exemplaren telde de nummers I tot XX gebonden in perkament en de nummers 1 tot 80 ingenaaid, beide weer in een kartonnen, ditmaal gemarmerde foedraal. Dit was dan ook meteen de duurste Couperusuitgave: de in kalfsperkament gebonden editie kostte bij verschijnen € 300, de ingenaaide editie € 50,50. (Nog in datzelfde jaar gaf de auteur zelf een goedkope paperbackuitgave uit die hij te koop aanbood voor € 25.)

Met deze uitgaven leverde Rousseeuw zijn bijdrage aan de Couperologie. Zijn bibliotheek kwam op 10 oktober 2024 in Antwerpen onder de hamer; van bovengenoemde uitgaven werden de nummers 1 uit zijn bezit toen verkocht.⁶ 🍷

Boris Rousseeuw toont
zijn nieuwste uitgave
op de Amsterdam
Book Fair,
4 oktober 2013.
Foto Nick ter Wal,
artistickbureau.
wordpress.com.

Noten

1. Zie met name: Rudy Vanschoonbeek: 'In memoriam Boris Rousseeuw (1959–2024), het moest er toch van komen'. In: *De Gulden Passer* 102 (2024) 1, p.88-92.
2. Zie: 'Titellijst van De carbolineum pers', in: *Obrigado Boris. Boris Rousseeuw volgens familie, vrienden & kunstenaars*. Antwerpen, 2025, p.117-125.
3. www.carbolineumpers.be
4. Tegelijkertijd verscheen een fragment uit deze brief als bijvoegsel bij *Nieuwsbrief* nr. 100 van *Drukwerk in de Marge* (DCP 96).
5. Rousseeuw berichtte mij in 2023 dat hij te veel luxe exemplaren van deze uitgave had laten maken, op (onterecht gebleken) instigatie van de auteur. Tien luxe exemplaren hadden volstaan, want de meeste bleven onverkocht.
6. Veilinghuis Bernaerts, Antwerpen, live-veiling 'Works on Paper I: from the library of Boris Rousseeuw (Lot 1000-1281)', 10 oktober 2024, lotnummer 1196; in dit kavel ontbrak alleen het Arabisch genummerde exemplaar 1 van *Een orchidee tussen de aardappels*.